

Raadsvoorstel

Onderwerp	Uitvoeringsprogramma armoede 2024-2026		
Telnr.	14 050	Bijlagen 5	
Registratienummer	30465-2024		
Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)		
Portefeuillehouder	Eikenaar		
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja:	☒ Maand 1 Jaar 2024	
	LTA nee:	☐ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma *Brede aanpak armoede en schulden Naar een zeker bestaan met perspectief*;
- II. in de periode 2024-2026 jaarlijks een bedrag ter hoogte van € 450.000,-- te dekken uit de middelen voor versterking dienstverlening aan kwetsbare groepen (POK middelen) d.m.v. jaarlijkse onttrekking aan de Algemene Bestemmingsreserve;
- III. de gemeentebegroting 2024 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

In het uitvoeringsprogramma *Naar een zeker bestaan met perspectief* zijn de ambities, doelen en acties geformuleerd waarmee het college vanaf 2024 de aanpak van armoede en schulden wil verbeteren en intensiveren. Voor de uitvoering van dit programma zetten we in de periode 2024-2026 de volgende bedragen in: € 2.380.000,-- voor 2024 en 2025 en € 1.927.000,-- voor 2026. Dit is in aanvulling op het bestaande armoedebudget en inkomensondersteuning. We stellen u voor om € 450.000,-- van de Rijksmiddelen voor de versterking van dienstverlening aan kwetsbare inwoners (de zogenoemde POK-middelen) in te zetten voor het uitvoeringsprogramma.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In de collegebrief Aanpak van armoede en schulden d.d. 17 mei 2023 hebben we u aan de hand van acties die we al doen geschetst wat we willen veranderen, intensiveren en verbeteren daar waar het gaat om de bestrijding van armoede en schulden. Deze brief hebben we met u besproken op 31 mei 2023. De afgelopen maanden hebben we op basis van gesprekken met (vertegenwoordigers van) inwoners en maatschappelijke organisaties onze doelen verfijnd en acties geformuleerd. Dit heeft geleid tot het uitvoeringsprogramma *Naar een zeker bestaan met perspectief*, dat u als bijlage aantreft. In dit raadsvoorstel nemen we u mee in de overwegingen. Daarnaast stellen we u voor om € 450.000,- van de middelen voor de versterking van dienstverlening aan kwetsbare inwoners toe te wijzen aan het uitvoeringsprogramma.

Kader

- Coalitieakkoord 2022-2026 *Het begint in Groningen: voor wat echt van waarde is*
- Uitvoeringsprogramma *Naar een zeker bestaan met perspectief*, bijlage bij dit raadsvoorstel
- Collegebrief Aanpak van armoede en schulden d.d. 17 mei 2023 (reg.nr. 143019-2023).
- Collegebrief Regelingenwoud d.d. 4 oktober 2023 (reg.nr. 147110-2023).
- Plan Schuldhulpverlening gemeente Groningen 2024-2028 d.d. 15 november 2023
- Collegebrief Gebiedsplan maatschappelijke coalitie Groningen-Noord: wensen en bedenkingen d.d. 29 november 2023 (reg.nr. 360443-2023)
- *Werk & Ontwikkelprogramma 2022-2025* d.d. 4 november 2021 (reg.nr. 620560-2021)
- *Dienstverleningsvisie De Groningse Aanpak*
- Collegebrief *Toekomstgericht werken* d.d. 18 oktober 2023 (reg.nr. 293649-2023)

Argumenten en afwegingen

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we armoedebestrijding willen intensiveren. We willen daarbij investeren om doorbraken te forceren in complexe situaties en een pilot starten waarmee we forse langjarige investeringen doen. Daarbij is aangegeven dat we meer willen inzetten op vroegsignalering van schulden en versterking van schuldhulpverlening door onder meer een pauzeknop in te stellen. Daarnaast is benoemd dat we een fonds willen creëren waarmee we doorbraken kunnen forceren voor mensen in complexe situaties.

Het uitvoeringsprogramma *Naar een zeker bestaan met perspectief* richt zich vooral op financiële bestaanszekerheid en het creëren van ruimte om complexe situaties te doorbreken. We hebben drie programmalijnen geformuleerd: dat mensen een fatsoenlijk inkomen hebben, dat we financiële problemen voorkomen en bestrijden, en dat we (langdurige) armoede doorbreken. In het uitvoeringsprogramma worden de interventies die we gaan doen beschreven, inclusief de monitoring van de resultaten en effecten. Verbetering van de dienstverlening staat centraal. Het merendeel van de signalen die we in de voorbereiding van dit programma hebben opgehaald, gaat daar namelijk over. Ondanks alle inspanningen constateren we dat we er nog niet voldoende in slagen om echt goed aan te sluiten bij de leefwereld van inwoners, dat we hun ondersteuningsbehoefte nog te vaak opknippen per probleem of vraag. Ondanks al onze goede intenties worden inwoners te vaak nog onvoldoende ondersteund om de problemen die zij ervaren in hun leven op te kunnen lossen, en krijgen ze niet altijd wat nodig is om te werken aan een duurzaam perspectief. We willen daarom continu blijven leren van opgedane ervaringen van inwoners en professionals en onze aanpak en ondersteuning op basis daarvan verbeteren.

In de kabinetsreactie van 15 januari 2021 op het verslag *Ongekend onrecht* van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft het Rijk structureel aanvullende middelen vrijgemaakt voor het versterken van de dienstverlening aan mensen in kwetsbare posities. Gemeenten kunnen dit geld inzetten voor extra capaciteit in de uitvoering, extra ondersteuning voor mensen met complexe problematiek, betere coördinatie bij meervoudige problematiek en het versterken van het leervermogen van gemeenten. Dit zijn aspecten in de dienstverlening die wij met het uitvoeringsprogramma willen verbeteren. We stellen u daarom voor om van deze POK-middelen € 450.000,- in te zetten voor het uitvoeringsprogramma. Onder 'Financiële consequenties' motiveren we de totaalbegroting van het uitvoeringsprogramma.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De collegebrief Aanpak van armoede en schulden is met u besproken op 31 mei 2023. Ook is de brief besproken met het maatschappelijk veld, namelijk in de bijeenkomst van het Sterk Netwerk Toekomst met Perspectief op 15 juni 2023 en

in aparte dieptegesprekken met maatschappelijke organisaties. Deze input uit het veld is medebepalend geweest voor de invulling van de acties. Gedurende het ontwikkelingsproces zijn de Cliëntenraad Werk & Inkomen en de ASDG bijgepraat. Zij hebben ook formeel advies uitgebracht op het uitvoeringsprogramma. Daarnaast is er een groepje ervaringsdeskundigen geformeerd. Zij zullen meekijken met de verdere implementatie van het programma.

Financiële consequenties

In de collegebrief Aanpak van armoede en schulden hebben we een voorlopige begroting geschetst voor de periode 2024-2026 (met een vooruitblik naar 2027 en verder). Daarin hebben we aangegeven ten aanzien van de beschikbare middelen het volgende aangegeven:

Om de brede aanpak armoede verder te ontwikkelen, bestaanszekerheid zo goed mogelijk te bieden, financiële problemen en schulden te voorkomen en te bestrijden en langdurige armoede te doorbreken hebben we naast de bestaande budgetten (voor inkomensdienstverlening, werk & participatie, armoedebeleid en onderwijskansenbeleid) structureel €700.000 in de begroting opgenomen voor intensieve ondersteuning waaronder intensivering van de aanpak van schulden, (uitbreiding van) de Kansrijk-aanpak, doorbraakmethodiek en ondersteuning bij life-events. We zetten in op het actief benaderen van inwoners net boven het minimum om het niet-gebruik van ondersteuningsregelingen onder deze groep tegen te gaan. Dit leidt tot een betere benutting van regelingen. Hiervoor is structureel € 550.000,- beschikbaar.

Daarnaast heeft het Rijk tot en met 2027 extra middelen beschikbaar gesteld voor de versterking van de dienstverlening aan kwetsbare groepen. VNG en rijk gaan vroegtijdig in gesprek over financiering voor de periode na 2027. Deze middelen zijn toegevoegd aan de algemene bestemmingsreserve (ABR). We willen hiervan een bedrag van € 450.000 per jaar inzetten voor de maatregelen in deze brief voor versterking van onze dienstverlening in de wijken. We komen met een voorstel om deze middelen aan de reserve te onttrekken.

Aanvullend op deze middelen is er budget beschikbaar gekomen voor de aanpak via de rijksmiddelen SPUK Kansrijke wijken. Het gaat hier in totaal om een bedrag van 850.000¹ euro voor armoedebestrijding en daarnaast 400.000 voor de aanpak Kansrijk West².

Daarmee is voor de periode 2024-2026 jaarlijks een bedrag beschikbaar van € 2.380.000,- in 2024 en 2025 en € 1.927.000,- in 2026 voor de uitvoering van het programma. Dit is bovenop de vaste uitgaven aan inkomensondersteunende maatregelen en armoedebeleid, die voor een groot deel gaan naar voorzieningen zoals Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport & Cultuur, de inzet van brugfunctionarissen, de Stadspas en een overig breed palet aan ondersteuning en verlichting. Voor het uitvoeringsprogramma in 2024-26 willen we jaarlijks de volgende gemeentelijke budgetten en rijksmiddelen aanwenden:

¹ Voor de periode 2023-2025, met uitloop naar 2026.

² Voor de jaren 2024 en 2025.

	2024	2025	2026
Intensiveringsmiddelen aanpak armoede en schulden (coalitieakkoord)	700	700	700
Versterking dienstverlening kwetsbare inwoners (POK-middelen) ³	450	450	450
Beter benutten regelingen inwoners net boven minimum (coalitieakkoord)	550	550	550
Subtotaal	1.700	1.700	1.700
aanvullende middelen			
SPUK Kansrijke Wijk - armoede	360	360	130
SPUK Kansrijke Wijk - Kansrijk West ⁴	200	200	
Toukomst subsidie Kansen voor kinderen	120	120	97
Totaal	2.380	2.380	1.927

Aangezien de ontvangen rijksmiddelen voor versterking van de dienstverlening aan kwetsbare inwoners (POK middelen) zijn opgenomen in de algemene bestemmingsreserve is een besluit van uw raad nodig om deze middelen daadwerkelijk voor dit uitvoeringsprogramma beschikbaar te stellen.

We willen deze middelen als volgt verdelen over de drie programmaliijnen, waarbij ons voorstel is dat de POK-middelen worden ingezet voor programmaliijn 2 (Financiële problemen voorkomen en bestrijden). Voor wat betreft de SPUK Kansrijke Wijk geldt dat deze middelen formeel voor de periode t/m 2025 beschikbaar zijn, met een mogelijke uitloop naar 2026. Voor een verdere intensivering van de aanpak zoeken we nog naar aanvullende middelen, onder meer via de Regiodeal Groningen Noord.

Begroting inzet middelen programma (naast reguliere (subsidie)budgetten)	2024	2025	2026
Fatsoenlijk inkomen	650	650	650
Financiële problemen voorkomen en bestrijden	760	760	530
Doorbreken (langdurige) armoede	870	870	647
Organisatie	100	100	100
Totaal	2.380	2.380	1.927

Waar mogelijk en nodig zoeken we voor intensivering van het programma naar aanvullende ruimte vanuit Rijksmiddelen, waaronder de Regiodeal Groningen Noord. Indien er extra middelen beschikbaar komen, kan dit leiden tot een verschuiving in de inzet van de hier gepresenteerde verdeling van de beschikbare middelen.

Samengevat:

Voor de ontbrekende middelen van 450 duizend euro vragen wij voor de periode 2024-2026 jaarlijks dekking vanuit de algemene bestemmingsreserve. In deze bestemmingsreserve staan de nog niet uitgegeven POK-middelen gereserveerd.

BEGROTINGSWIJZIGING EXPLOITATIE 2024 (x € 1000)									
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	inc/str	Lasten	baten	Saldo voor res.mut.	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Saldo na res.mut.
03 Vitaaal en Sociaal	03.1 Werk en inkomen	03.1.2 Inkomensondersteuning	€ S	450		-450		450	0
<programma>	<deelprogramma>	<beleidsveld>				0			0
<programma>	<deelprogramma>	<beleidsveld>				0			0
Totaal				450	0	-450	0	450	0

³ De middelen POK lopen vooralsnog t/m 2027. De VNG en het rijk hebben afgesproken vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan over de financiering voor de periode na 2027.

⁴ Via deze middelen kan de bestaande uitvoering worden voortgezet en het aflopen van de regiodeal tranche 3 worden opgevangen.

Overige consequenties

Op 20 december 2023 hebt u het Plan schuldhulpverlening gemeente Groningen 2024-2028 vastgesteld. Voor de uitwerking van de acties die in dit plan zijn opgenomen wordt nog een apart uitvoeringsplan opgesteld. Begin 2024 gaan we met u in gesprek over het gebiedsplan 'Samen verder' voor Groningen-Noord. Beide plannen hangen nauw samen met dit uitvoeringsprogramma.

Vervolg

In het uitvoeringsprogramma is de monitoring nog niet helemaal uitgewerkt. Hiermee gaan we begin 2024 aan de slag.

Lange Termijn Agenda

2024 Q1 (januari)

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.